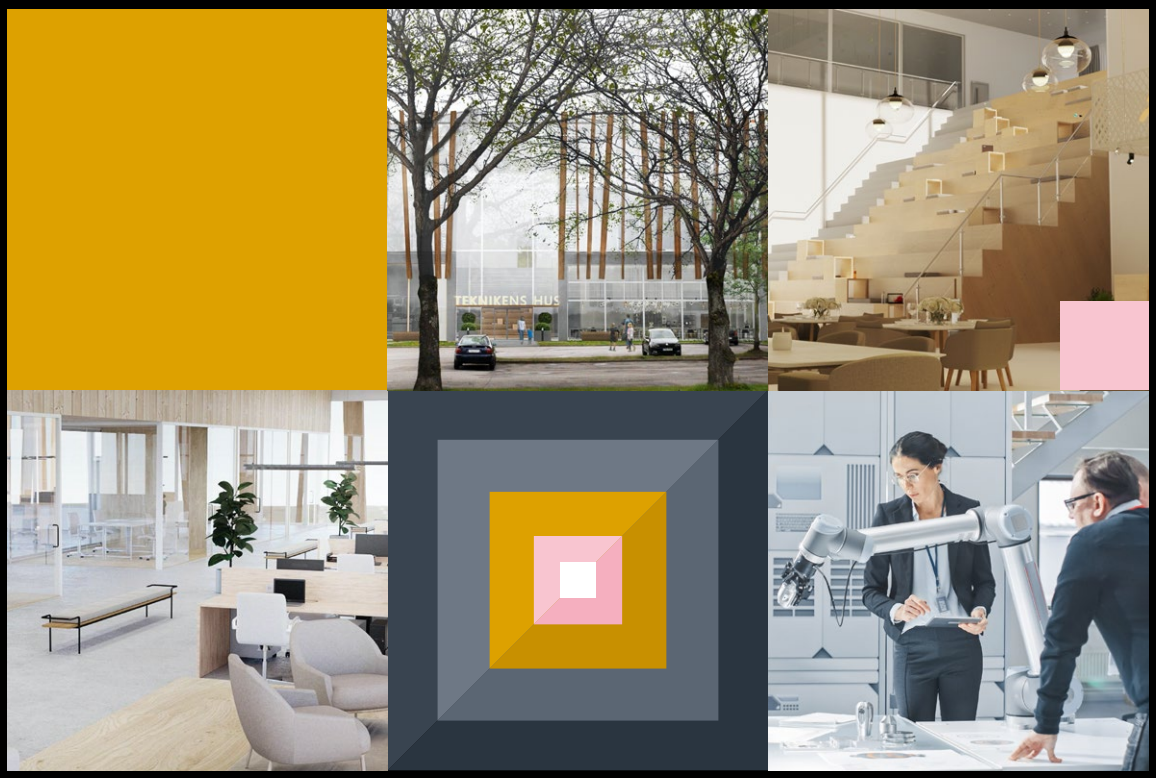

nju:tek

TEKNIKENS HUS

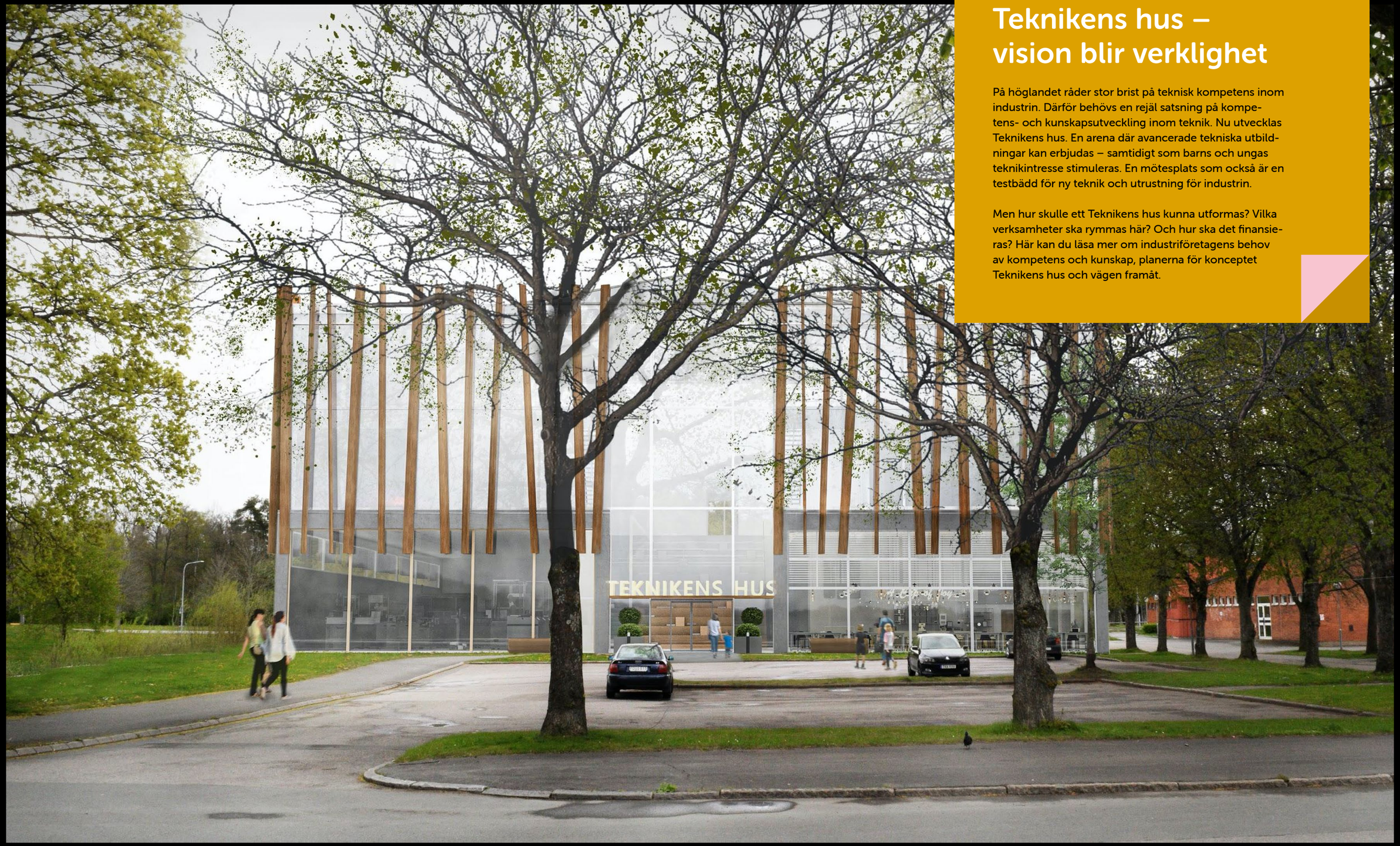

Teknikens hus – vision blir verklighet

På höglandet råder stor brist på teknisk kompetens inom industrin. Därför behövs en rejäl satsning på kompetens- och kunskapsutveckling inom teknik. Nu utvecklas Teknikens hus. En arena där avancerade tekniska utbildningar kan erbjudas – samtidigt som barns och ungas teknikintresse stimuleras. En mötesplats som också är en testbädd för ny teknik och utrustning för industrin.

Men hur skulle ett Teknikens hus kunna utformas? Vilka verksamheter ska rymmas här? Och hur ska det finansieras? Här kan du läsa mer om industriföretagens behov av kompetens och kunskap, planerna för konceptet Teknikens hus och vägen framåt.

Automation- och robotteknik, CAD och styr- och regleringsteknik är kompetensområden som ligger i topp där rekryteringsläget redan idag är svårt och efterfrågan bedöms öka.

Över 60 % av företagen anger också att kompetensbehovet kommer att öka i yrkesroller inom miljö, arbetsmiljö och säkerhet.

En idé som kläcktes på Teknikcollege

Under flera år har tankarna på ett Teknikens hus i Vetlanda bubblat i olika delar av samhället. Idén kläcktes från början på Teknikcollege vid Njudungsgymnasiet, i diskussioner med företagare som var engagerade i Teknikprogrammets programråd. Diskussionerna tog fart 2018, och 2019 tillsattes en styrgrupp. Vetlandas näringslivsbolag Nuvab fick ansvar för att utvärdera och utveckla idén, och 2019 initierades en förstudie som nu är klar.

Varför behövs Teknikens hus?

Näringslivet i Vetlanda – och även i Småland i stort – består till stor del av tillverkningsindustri. I nuläget är den formella utbildningsnivån inom industrin relativt låg. Företagen ser ett stort behov av kompetensutveckling och behöver bli mer självförsörjande vad gäller kompetens på både grundnivå och eftergymnasial nivå.

Just nu befinner sig industriföretagen i regionen dessutom mitt i en teknisk omvandling och står inför stora förändringar. Det handlar bland annat om automation, robotisering, digitalisering, miljö- och energianpassningar. Regionens industri behöver utvecklas med mer avancerad teknik, vilket kräver både ökad grundkompetens hos den befintliga personalen och ett större tillgång till högutbildad arbetskraft.

För att företagen i regionen ska kunna överleva och utvecklas är det viktigt att det finns moderna, tekniska och praktiskt industritekniska utbildningar i närområdet, vilket är tanken att Teknikens hus ska erbjuda. Förhoppningen är att kompetensutvecklingen ska skapa tryggare anställningar, en långsiktig utveckling och tillväxt.

Jönköpings län är ett av de mest industritäta länen i landet. Den tillverkande industrin är mycket viktig för samhällsekonomin i regionen.

I en undersökning som gjorts bland tillverkande företag i Vetlanda uppger över 80 procent av de tillfrågade att det redan i dagsläget är svårt eller mycket svårt att rekrytera den personal som behövs. 3 av 4 företag menar att kompetensbristen haft negativa konsekvenser, fler än hälften uppger att de inte haft möjlighet att expandera verksamheten som planerat och en fjärdedel har tappat potentiella affärer. Fyra av tio företag har inte kunnat utveckla produkter och tjänster som planerat.

En teknisk mötesplats

Det övergripande målet med Teknikens hus är att industrin i regionen ska få goda möjligheter att tillgodose sin kompetensförsörjning långsiktigt. För att uppnå det målet ska Teknikens hus rymma olika typer av verksamheter. Det finns planer för:

- **Utbildning**
  På Höglandet finns för få tekniska utbildningar. I Teknikens hus ska Vetlanda Lärcentrum och andra utbildare tillgängliggöra ett brett utbud av yrkeshögskoleutbildningar och högskoleutbildningar. Teknikcollege ska utveckla nya gymnasieutbildningar och vidareutbildningar för personal inom industrin.
- **Teknikcentrum för barn och unga.**
  Skolan har ett behov av stöd för att bedriva teknikutbildning – och här kan Teknikcentrum vara en resurs genom att erbjuda lärandemiljöer som labb, utställningar, experimentstationer och olika verktyg för programmering, till exempel robotar. Syftet är att väcka intresse för teknik och naturvetenskap hos barn och ungdomar. Långsiktigt ska Teknikcentrum fungera som en strategisk resurs för utbildning, tillväxt och hållbar samhällsutveckling.
- **Utvecklingsmiljö och testbädd**
  De tekniska utbildningarna vid Teknikens hus har behov av specialiserade maskiner och utrustning. Planen är att det också ska finnas möjlighet för utveckling av ny teknik och utrustning, till exempel automatisering och digitalisering av industrin.
- **Innovationsmiljö** för nystartade och kunskapsbaserade företag med tillgång till stöd från olika näringslivsfrämjare och tillgång till utvecklingsresurser
- **Mötesplats** för konferenser och stora öppna miljöer som blir en samlingsplats för företag och alla andra delar av samhället.

De olika verksamheterna ska utvecklas självständigt, men Teknikens hus ska ha en ledning som håller ihop och utvecklar helheten. Visionen är att Teknikens hus ska bli hela höglandets mötesplats för teknik och industri.

TEKNIKVISION

Teknikens hus ska ha ett brett anslag för att tillgodose framtidens kunskapsbehov inom tillverkningsindustrin. Men för att kunna prioritera resurser kommer verksamheten utgå från en teknikvision som omfattar dessa teknikområden:

- **Automation och robotteknik**
- **Digitalisering**
- **Hållbar produktion**
- **Verktygsteknik**
- **Aluminium**

”Absolut klockren!”

Det säger **Niclas Lindqvist, vd på Lanab Group i Nässjö,** om satsningen Teknikens hus.
För Lanab Group är kompetensförsörjning en utmaning – och Niclas Lindqvist hoppas och tror att Teknikens hus både kommer att bidra till ökad kompetens inom teknik och ett större intresse för teknik i stort.

– Industrin är mycket viktig för Sverige och Småland och kommer att vara det även i framtiden. Jag tror det är helt rätt att inte bara satsa på en utbildningsplattform för de som jobbar inom industrin, utan också på en mötesplats där man kan skapa intresse för teknik hos flera generationer.

”Samarbete som kan lösa kompetensbristen”

Eva Björnsson på Beslag & Metall i Ekenässjön ser mycket positivt på satsningen Teknikens hus.

– Som enskilt företag eller enskild bransch kan vi inte lösa de problem med kompetensbrist vi står inför. Men genom Teknikens hus kan vi möta utmaningarna i samarbete med skolor, andra företag och organisationer, säger hon.

Eva Björnsson hoppas att Teknikens hus både kan höja kompetensnivån hos befintliga medarbetare och öka intresset för teknik hos barn och ungdomar.

– Ett avgörande steg i digitaliseringen av svensk industri i handlar om att lyckas attrahera den unga, digitala generationen. Som framtidens arbetsgivare måste vi kunna väcka nyfikenhet och berätta vilka spännande, högteknologiska jobb som faktiskt finns.

Byggnaden

Teknikens hus behöver en yta på ungefär 3000 – 5000 kvadratmeter fördelat på lokaler för utbildning, innovationsmiljö, mötesplats, utvecklingsmiljö och testbädd. Var huset ska byggas är fortfarande en öppen fråga – och det finns många faktorer att ta hänsyn till vid val av placering.

Hur kan jag påverka Teknikens hus?

Utvecklingen av Teknikens hus drivs av industrin på Höglandet genom föreningen nju:tek. Om du vill engagera dig i Teknikens hus och påverka verksamheten – anmäl ert företag eller organisation för att bli medlem i föreningen. Skicka ett mail till **info@njutek.se**, så tar vi kontakt med dig.

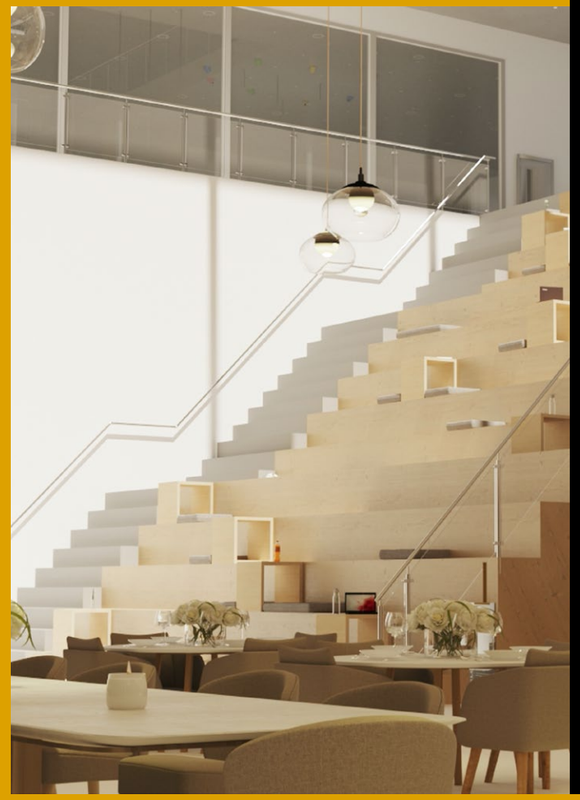

"Vi blir starka tillsammans"

Jonas Bjuhr, vd för Hydro Extrusion Sweden, ser satsningen Teknikens hus som en spännande möjlighet för industriföretagen i regionen att bygga något gemensamt och bli starka tillsammans.

– Jag tror på kombinationen – att både jobba med att öka teknikintresset hos unga och satsa på utbildning och vidareutbildning. Det blir en värdefull helhet. Jag hoppas också att Teknikens hus kan fungera som en brygga mellan industri och forskning, bland annat genom samarbeten med högskolor och universitet.

Vi vill särskilt tacka Mia Bengtsson, Rana Alali Almohammad, Alaa Almasri och Alice Bülow som har gjort de flesta bilderna i den här broschyren. Bilderna är idéskisser av hur olika funktioner i Teknikens hus kan visualiseras och kommuniceras. Bilderna representerar inte den slutliga utformningen av Teknikens hus. Rana, Mia, Alaa och Alice studerar på yrkeshögskoleprogrammet "Visualisering av arkitektur" vid Campus 12 i Eksjö.

Älggatan 2, 574 40 Vetlanda
info@njutek.se
www.njutek.se

Förstudien till teknikens hus finansieras av: